

Rozdíly ve využívání bezpečnostních mechanismů BDSM dle příslušnosti ke komunitě

Praktikování BDSM je spojeno se sounáležitostí ke komunitě. BDSM komunity se stávají prostorem, kde se praktikující mohou vzdělávat o tom, jak bezpečně vstupovat do hry, kdy ji opustit, jak vnímat své vlastní limity a limity ostatních. Vzdělávání v komunitách probíhá prostřednictvím workshopů, přednášek a diskusí. Na téma souhlasu v BDSM lze najít i praktické příručky pro laiky (Weiss, 2015).

Graham et al. (2016) vymezily poskytování vzdělávání, mentoringu, podpory a fyzického a psychického bezpečí v BDSM komunitách jako funkční zdroj. Etiketa vyjednávání a souhlasu je předávána jako hodnota nově příchozím. Chování, které se neslučuje s bezpečnými hodnotami, je komunitou kritizováno až sankcionováno např. vyloučením problémového člena z komunity Holt (2016).

Výzkumný soubor¹, na kterém byla prováděna analýza dat, je tvořen 203 praktikujícími BDSM. Datová matice obsahuje údaje získané od cisgender žen (89,7 %), transgender žen (6,4 %) a nebinárních osob (3,9 %). Průměrný věk celého souboru je 28,6 se směrodatnou odchylkou 8.

Pro účely práce byla využita data z bakalářské práce Pouto a pouta: Souvislost vztahové vazby s bezpečnostními aspekty BDSM (Haluzová, 2024). Inventář konstruovaný za účelem bakalářské práce – Vyjednávání a souhlas v BDSM (VS) obsahuje 21 položek. Byl ověřen pomocí konfirmatorní faktorové analýzy, která identifikovala 3 faktory – souhlas, stopka a vyjednávání.

Data byla analyzována pomocí metody více rozměrné analýzy rozptylu (MANOVA). Díky tomuto nástroji chceme zkoumat vliv jedné kategoriální nezávislé proměnné na tři závislé proměnné současně. Díky MANOVA chceme zachytit vztahy následujících proměnných.

- Závislé proměnné – hrubé skóry jednotlivých subškál dotazníku Vyjednávání a souhlas v BDSM (VS);

¹ Data a další informace o této zprávě jsou dostupné na adrese <https://dostal.vyzkum-psychologie.cz/stat4?i=507>

- Vyjednávání = vysoký skóre značí jedincovu schopnost dbát na vyjednání limitů hry před samotnou hrou, nepřekračování hranic a vyjadřování vlastních potřeb a hranic ve hře.
- Souhlas = vysoký skóre odráží schopnost souhlas poučeně dávat i přijímat v rámci BDSM hry
- Stopka = vysoký skóre vyjadřuje míru obav s užíváním stopky čili s verbálním ukončení souhlasu ve hře
- Kategorická nezávislá proměnná – příslušnost k BDSM komunitě. Identifikace s příslušností k BDSM komunitě - 1 či praktikující bez příslušnosti ke komunitě - 2.

K posouzení celkového vlivu nezávislé proměnné na více závislých proměnných byl využit Wilksův lambda test. Ten hodnotí podíl nevysvětlené variability vzhledem k celkové variabilitě a umožňuje určit, zda kombinace závislých proměnných vykazuje mezi skupinami statisticky významné rozdíly. Výsledná hodnota Wilksovy lambdy se dále transformuje na F-statistiku. Výsledné hodnoty testu jsou prezentovány v tabulce 1.

Tabulka 1: Wilksův test

Regresor	Wilksova λ	Testová statistika F	p hodnota	η^2
Příslušnost	0,961	2,697	0,047	0,039

Efekt proměnné Příslušnost na soubor závislých proměnných byl statisticky významný, což naznačuje rozdíly mezi skupinami v kombinaci sledovaných výstupů. Efekt byl nicméně malý, jak ukazuje hodnota částečného eta kvadrátu. To znamená, že výsledek vysvětluje pouze 3,9 % rozptylu.

Pro porovnání dvou skupin napříč třemi závislými proměnnými byl použit Hotellingův T^2 test, který je vhodný pro detekci multivariačních rozdílů mezi dvěma skupinami. Představuje také rozšíření t-testu pro více závislých proměnných, čímž umožňuje posoudit rozdíly ve dvou skupinách najednou.

Výsledky ukázaly, že rozdíl mezi skupinami byl statisticky významný – kombinace proměnných souhlas, stopka a vyjednávání se mezi skupinami liší. Tabulka 3 ukazuje, že se užívání bezpečnostních mechanismů v BDSM liší dle příslušnosti ke komunitě.

Tabulka 2: Výsledky Hotellingova testu

Hottelingovo T 2	Testová statistika F (3,199)	p hodnota
8,17317	2,6973	0,04703

Tabulka 3 již poskytuje podrobnější informace. Osoby z BDSM komunity mají **významně vyšší skóre** než osoby mimo komunitu v proměnné vyjednávání. V proměnné souhlas opět výše skórovaly praktikující, které se identifikují jako součást komunity. V poslední proměnné stopka nebyl nalezen významný rozdíl – přístup ke stopce se mezi skupinami neliší.

Tabulka 3: Rozdíly v užívání bezpečnostních mechanismů (VS) dle příslušnosti ke komunitě

Proměnné	M (1)	M (2)	t	p	SD (1)	SD (2)	F	P
Vyjednávání	5,16	4,63	-2,70	0,01	1,24	1,29	1,08	0,70
Souhlas	5,73	5,38	-2,39	0,02	0,93	0,99	1,15	0,51
Stopka	2,91	3,06	0,72	0,47	1,29	1,27	1,04	0,90

Výsledky Wilksovy lambdy potvrdily rozdíly mezi skupinami jako významné, ačkoli spočítaná efektová velikost byla nízká. Naše výsledky jsou v souladu s teoretickým rámcem, který předpokládá větší citlivost a vzdělanost ohledně využívání bezpečnostních zásad BDSM praktikujícími, kteří jsou zároveň příslušníci BDSM komunity. Největší rozdíl od praktikujících, kteří necítí příslušnost ke komunitě byl nalezen u proměnných vyjednávání a souhlas. Komunitní příslušnost může mít pozitivní dopad na kvalitu bezpečnostních mechanismů v rámci BDSM.

Seznam literatury:

Graham, B. C., Butler, S. E., McGraw, R., Cannes, S. M., & Smith, J. (2016). Member Perspectives on the Role of BDSM Communities. *The Journal of Sex Research*, 53(8), 895–909. <https://doi.org/10.1080/00224499.2015.1067758>

Haluzová, N. (2024). *Pouto a pouta: Souvislost vztahové vazby s bezpečnostními aspekty BDSM* [Nepublikovaná bakalářská práce]. Univerzita Palackého.

Holt, K. (2016). Blacklisted: Boundaries, Violations, and Retaliatory Behavior in the BDSM Community. *Deviant Behavior*, 37(8), 917–930.

<https://doi.org/10.1080/01639625.2016.1156982>

Řezníčková, Z. (2016). *Specifika reaktivity v zátěžové situaci u osob provozujících sadomasochistické aktivity* [Nepublikovaná bakalářská práce]. Univerzita Karlova.

Weiss, M. (2015). BDSM (bondage, discipline, domination, submission, sadomasochism). In *The International Encyclopedia of Human Sexuality* (s. 113–196). John Wiley & Sons, Ltd.

<https://doi.org/10.1002/9781118896877.wbiehs043>

Williams, D., Thomas, J., Prior, E., & Christensen, M. C. (2014). From „SSC“ and „RACK“ to the „4Cs“: Introducing a New Framework for Negotiating BDSM Participation. *Electronic Journal of Human Sexuality*, 17.